Наталія Пендюр Natalia Pendiur

ЯК ІНОЗЕМЦІ КОЗАКА РЯТУВАЛИ

HOW FOREIGNERS WERE RESCUING A COSSACK

Easy Ukrainian Book

For Intermediate and Advanced Ukrainian Learners

With English Vocabulary Lists, Audio, and Exercises

Illustrations by Natalia Pendiur

Ukrainian Lessons
2021

ЗМІСТ

Про авторку 7
About the author 8
Про Ukrainian Lessons 9
About Ukrainian Lessons. . . 10
Від авторки українською . . 11
From the Author in English . . 13

Вступ **15**
Як усе почалося 17

ЧАСТИНА ПЕРША
Вишеньки нон-стоп **21**
1. Два кілометри на підборах 22
2. Дві круті бабусі 26
3. Хвіртка скрипнула 29
4. Увійшла бабуся 33
5. Град запитань 35
6. Чому ви тут? 38
7. Де ми будемо жити? . . 40
8. Конкуренція 43
9. Умови контракту 47
10. Мені треба трохи практики! 52
11. Виснажливий тренінг . . 54
12. Полювання на курей . . 56
13. Чи є в селі сієста? . . . 59
14. Таємна операція 62
15. Кхе-кхе 65
16. Відверта розмова . . . 67
17. Новий ранок – новий шанс 69
18. Будемо закривати огірочки 72
19. Сто тисяч переглядів . . 74
20. Знову бій 76
21. Коли зависає комп'ютер 80
22. Дискотека 82
23. Страшний привид Вишеньок 85
24. На риболовлі 88
25. Тим часом 89
26. Що сталося вночі 92
27. Розклад на тиждень . . 96
28. Спроба номер два . . . 98
29. Великий «чвак» 101
30. Підступна миша та рожевий матрац. 104
31. Як вразити хлопця . . . 106
32. Чув дзвін... або пригода з гарбузовою кашею . . 108
33. Секретна розмова на горищі 112
34. До чого ми готові? . . . 115
35. Нічна подорож 117
36. Про характерників не чули? 119
37. Северин Вовк 123
38. Чотириста кроків кабана . 126
39. День «ікс» 128

ЧАСТИНА ДРУГА
Скарб **132**
1. Що було у скрині? 133
2. Дивна штуковина 135
3. Сонне царство 137

4. Пляшка кави 140
5. Диво номер один 142
6. Невдалий пікнік 146
7. Диво номер два 150
8. Диво номер три 153
9. Про що думають кури? . . 156
10. Біла хмаринка 159
11. Толік і Валік попрацювать 163
12. Усе це правда 166
13. Як дістатися до Хортиці? 169
14. Отаман Сірко 171
15. Бурхлива ніч. Початок . 173
16. Малосольні огірки . . . 175
17. «Lady Gaga» 179
18. Алібі 181
19. У дорогу! 185
20. А як же стипендія? . . . 189

ЧАСТИНА ТРЕТЯ
Подорож 192
1. Суботів 193
2. Що сорока на хвості принесла. 196
3. У темній церкві 199
4. Тихіше! 201
5. Маскування 204
6. Добровільний патруль . . 206
7. У Чигирині 210
8. У пастці 212
9. А точніше? 214
10. Де тепер козацьке золото? 217
11. Скарби, раби й Василь Іванович 219
12. Вихід у Дніпро 223
13. Пливе щука з Кременчука . 226
14. Що таке плавні? 229
15. Ось вона! 231
16. Козацька миска 233
17. На Хортиці 238
18. На гачку 240
19. Сварка 243
20. Як скаут перетворився на гусінь 245
21. Високі ставки 248
22. Миша допоможе 250
23. Тріс, ти вмієш водити все! . 253
24. Знайомство 256
25. Перекладачка 259
26. Пошуки 261
27. СТО для човнів 265
28. В інтернеті 267
29. В ефірі Вишеньки 270
30. «Кримінальна хроніка» . 274
31. Знову до музею! 276
32. Помста Василя Івановича 278
33. Великі перетворення . . 280
34. Чи треба рубати ворогів? 283
35. У нас є тільки черевик. . 285
36. Що може розповісти підошва 287
37. Вам казка, а мені бубликів в'язка 291
Відповіді 297

ЧАСТИНА ПЕРША

ВИШЕНЬКИ НОН-СТОП

РОЗДІЛ 1

ДВА КІЛОМЕТРИ НА ПІДБОРАХ

Беатріс стояла на дорозі. Автобус щойно поїхав і вже майже зник з очей. Ліворуч було поле, праворуч – лише трава та квіти. Там паслася біла коза.

– І куди йти? – спитала Беатріс.

– Ме-е, – відповіла коза.

– Ну, ти точно не говориш іспанською... А українську розумієш? Куди йти? Мовчиш? Ну нічого. Беатріс, візьми себе в руки! Читати вмієш? Вмієш!

Вона прочитала напис на знаку: «Село Вишеньки – 2 кілометри». І стрілка праворуч.

– Добре, – сказала вона собі. – Два кілометри – це не двадцять два! – І пішла.

Дорога повертала праворуч від головної й вела невідомо куди. Було трохи страшно, але так цікаво...

– Супер! – казала собі Беатріс. – Батьки далеко, університет далеко... Я вільна! Вільна! А тепер – тільки вперед...

Дорога була далеко не рівна. Колеса валізи весь час потрапляли в ями на дорозі. Підбори теж. У валізі, до речі, був не тільки одяг.

МУ!
ЦВІРІНЬ-ЦВІРІНЬ!
КУКУРІКУ!..
А ЦЕ – ПТАШКА
КОРОВА –
ВИШЕНЬКИ 2 КМ →
КОЗА
ПОЛЕ
ПІДБОРИ
ВАЛІЗА
СІЯК
СІНО
ПОГАНА ДОРОГА
ВІЗ, ПОВНИЙ СІНА

Беатріс везла ще й колби та мікроскопи, яким погана дорога точно не йшла на користь... Іти було важко. Дуже важко. Проте дівчина впевнено дивилась уперед і тільки вперед.

«Кудкудак!» – кричали кури. – «Кукуріку!» – допомагали півні. – «Му-у-у», – озивалися корови. – «Цвірінь-цвірінь», – співали пташки. «Стук-грюк!» – а це стукали по старому асфальту підбори Беатріс.

«Ба-бах!» – це вона впала разом із валізою.

– Доброго здоров'я! – почула Беатріс над собою. – У нас тут дорога стара, давно треба нову робити. Сідайте, підвезу!

Беатріс подивилася вгору. Їй простягав руку чоловік. Не старий, не молодий, не товстий і не худий – чоловік та й годі. У нього були густі вуса, веселі очі й добра усмішка.

– Зможете вилізти он туди? – він показав на віз, повний сіна. У віз був запряжений сірий кінь.

«Нормально! – сказала собі Беатріс. – Дуже навіть непогано! Тільки є одна проблемка: як туди вилізти, коли ти на підборах і в мініспідниці? Ох...»

підбо́ри – heels
доро́га – road
що́йно – just
зника́ти з оче́й – to disappear from sight
лівору́ч – on (to) the left
по́ле – field
правору́ч – on (to) the right
пасти́ся – to graze
коза́ – goat
то́чно – exactly
мовча́ти – to keep silence
ну нічо́го – ok then…
взя́ти себе́ в ру́ки – to get a grip on oneself (idiom)
на́пис – inscription
знак – sign
стрі́лка – arrow
головна́ доро́га – main road
невідо́мо куди́ – who knows where
дале́ко не рі́вна – far from smooth
ко́лесо – wheel
вали́за – suitcase
потрапля́ти в я́ми – to get into the pits
ко́лба – flask
мікроско́п – microscope
яки́м пога́на доро́га то́чно не йшла́ на ко́ристь – who didn't benefit from the bad road
впе́внено – confidently

крича́ти – to shout
ку́рка – hen
допомага́ти – to help
пі́вень – rooster
озива́тися – to respond
коро́ва – cow
пта́шка – bird
сту́кати – to knock
асфа́льт – asphalt
впа́сти – to fall down
До́брого здоро́в'я! – Hello! (wishing good health)
Сіда́йте, підвезу́! – Take a seat, I'll pick you up!
простяга́ти ру́ку – to give a hand
чолові́к та й го́ді – just a man and that's it
густи́й – thick
ву́са – mustache
ви́лізти – to climb up
показа́ти на – to point at
віз – cart
сі́но – hay
запря́жений – harnessed
кінь – horse
пробле́мка – little problem
мініспідни́ця – miniskirt
Ох... – Oh...

ЩО ДЕ БУЛО?

Приберіть зайве й утворіть речення!
Наприклад:
Дівчині простягав руку чоловік / ~~водій автобуса~~ /~~півень~~.

1. На дорозі були _____ ями / кури / людина
2. У спідниці була _____ дірки / Беатріс /коза
3. У ями потрапляли _____ підбори /люди / пташки
4. На траві паслася _____ Беатріс / коза /машина
5. На возі – _____ дідусь /сіно /дірка

ХТО ЯК ГОВОРИТЬ?

Що або хто робить такий звук? З'єднайте!

1. Ме _____
2. Му _____
3. Кудкудах _____
4. Кукуріку _____
5. Стук-грюк _____
6. Бабах _____

А Кури
Б Підбори
В Беатріс
Г Коза
Д Корова
Е Півні

РОЗДІЛ 2

ДВІ КРУТІ БАБУСІ

– Мене звати Микола, – сказав чоловік. – А це Сіряк, – показав він на коня і без зайвих питань посадив Беатріс на сіно і поклав туди її валізу. – То куди вам треба? – спитав він.

– Мені треба... – Беатріс дістала з кишені папірець. – Га-ли... Галина Козопас і Петро Козопас... Вулиця... вулици Севе... Се-ве-ри...

– Северина Наливайка?

– Так... – відповіла Беатріс.

– А ви, я чую, не з нашого села!

– Ні, не з вашого.

– А звідки така красуня в наших краях?

Беатріс натягнула спідницю на коліна.

– Я іспанка! – гордо сказала вона.

– Ну нічого собі! Мій брат працював в Іспанії!

– Серйозно?!

– Так! У місті... як його? Сантьяго-де-Компостела... Туди всі ходять у це... у паломництво.

– Сантьяго-де-Компостела?? Справді? Оце так сюрприз!

– А чому ви так дивуєтеся?

– Я живу зараз у Сантьяго-де-Компостела!

– Оце так так... – свиснув чоловік. – Світ тісний, як то кажуть. Ви студентка?

– Ага.

– Живете в гуртожитку?

– Ні... – тут Беатріс засоромилась. – Із бабусею. Так дешевше...

«Зараз подумає, що я несамостійна... і прощавай, моя репутаціє на новому місці», – думала Тріс. Проте Микола весело питав далі:

– А що робить ваша бабуся?

– Моя бабуся... – почала Беатріс, – моя бабуся – водій автобуса!

– Ого! Крута у вас бабуся, – відповів чоловік.

– Яка-яка?
– Крута, я кажу.
– Крута гора, круте яйце... – згадувала Беатріс.
– Це інше. Крута – це класна, «кул»...
– Ясно, крута – це «cool»...
– Галина теж кул!
– Крута?
– Так. Вона працювала в поліції.
– Ого! А пан Петро? Він теж поліціянт?
– Ні... Петро працював у бібліотеці. Він спокійний, дуже мудрий чоловік. А ось і їхній будинок. Пр-р-р, стій!

Кінь зупинився.

– Ну все! Хай щастить! – Микола помахав на прощання й віддав дівчині валізу.

Беатріс підійшла до хвіртки. З подвір'я було чути дивні звуки. Щось стукнуло, грюкнуло... Потім вона почула крик... Що там таке? Дівчина трішки постояла, а тоді відчинила хвіртку.

без за́йвих пита́нь – no questions asked
посади́ти – to seat
покла́сти – to put
То куди́ вам тре́ба? – So where do you need to go?
діста́ти – to get
кише́ня – pocket
папіре́ць – piece of paper
Севери́н Наliва́йко – the cossack leader who became a hero of folklore. There is a legend that Nalyvayko has hidden a big treasure.
краси́ня – beauty, pretty girl
в на́ших края́х – in these parts
натягну́ти – to pull over
го́рдо – proudly
Нічо́го собі́! – Wow! Holy cow!
як його́ – how is it called
пало́мництво – pilgrimage
спра́вді – really
дивува́тися – to be surprised
Оце́ так так... – Wow...
сви́снути – to whistle
світ тісни́й – it's a small world (idiom)
як то ка́жуть – as they say
засоро́митись – to get embarrassed
Так деше́вше. – It's cheaper.
несамості́йний – dependent

Прощава́й! – Good bye!
репута́ція – reputation
крути́й – 1) cool (slang); 2) steep
крута́ гора́ – steep mountain
круте́ яйце́ – hard boiled egg
крута́ бабу́ся – cool grandma
полі́ція – police
поліція́нт – policeman
бібліоте́ка – library
спокі́йний – calm
му́дрий – wise
Пр-р-р, стій! – Whoa, stop!
віддава́ти – to give (to smb)
помаха́ти на проща́ння – to wave somebody farewell
підійти́ – to approach, to come up to
хві́ртка – (small) gate
подві́р'я – yard
ди́вні зву́ки – strange sounds
сту́кнути – to bang, to hit
грю́кнути – to bang, to slam
крик – scream, shout, cry
постоя́ти – to stand for some time
відчини́ти – to open

УВАГА НА «ЙТИ»

У минулому часі – йшов, йшла, йшло, йшли.

Погляньте, що можна зробити зі слова «йшла» за допомогою префіксів. Всі дієслова – це дія, яка відбувається один раз:

Прийшла, пішла
Підійшла, відійшла
Увійшла, вийшла

Вставте одне з цих слів:

прийшла, підійшла, увійшла, вийшла, пішла, відійшла.

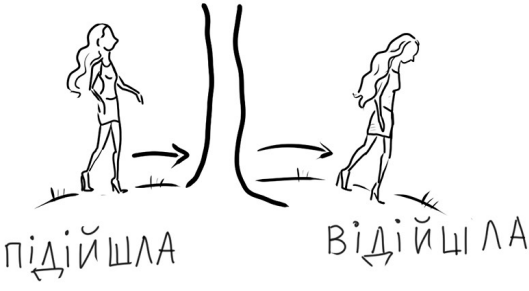

ЧАСТИНА ТРЕТЯ

ПОДОРОЖ

РОЗДІЛ 1

СУБОТІВ

– Суботів! – оголосив водій автобуса, і з нього вийшли три бабусі, одна молода дівчина й тато з сином.

Автобус почав їхати далі, але раптом зупинився. «Ш-ш-ш-ш-ш-ш-ш-ш-ш», – почули пасажири.

– Жіночко, ви що, граблі забули на дорозі? Я знову колесо пробив! Так, усі виходьте. Автобус далі не їде. Буду колесо міняти.

– От же ж, – обурилася Беатріс.

Друзі вистрибнули з автобуса.

– Може, запитати, чи не їде хтось до Чигирина на машині? – запропонував малий. – Ходімо он туди, здається, то центр села.

У центрі стояла церква. Вона була досить незвична.

– Десь я таку вже бачив, – сказав Браян. – От тільки де?

– Я теж... – погодилася Беатріс.

– Ось тут, – сказав Мирось і дістав з гаманця п'ять гривень. Там був малюнок саме цієї церкви.

ВИ ЩО, ГРАБЛІ ЗАБУЛИ НА ДОРОЗІ?
ГРАБЛІ
БОРОДА, ЗАПЛЕТЕНА В КОСУ
БАТОН
СВІТШОТ
ЛАНЦЮЖКИ
ЧАЙОК У ТЕРМОСІ
ПРИЇХАТИ В СУБОТІВ І НЕ ПІТИ НА ЕКСКУРСІЮ!..

ЧАСТИНА 1: ГЕОГРАФІЧНИЙ ТЕСТ

Це завдання схоже на кросворд. Всі слова в ньому – географічні назви з цього твору. Побачимо, як ви їх пам'ятаєте… Коли запишете всі слова, прочитаєте, хто ви сьогодні!

1. Село, в якому стоїть церква Богдана Хмельницького
2. Столиця Гетьманщини
3. Місто на березі Чорного моря
4. Місто, де є пам'ятник щуці
5. Місто, де відкрили перший в Україні професійний театр
6. Головне місто в області, в якій живуть дід Петро та баба Галя
7. Найбільший острів на Дніпрі
8. Місто, в межах якого розташована Хортиця
9. Місто в Черкаській області, що означає «хоробра жінка»
10. Найбільша річка України
11. Столиця України
12. Рукав річки, біля якого ховалися злодії

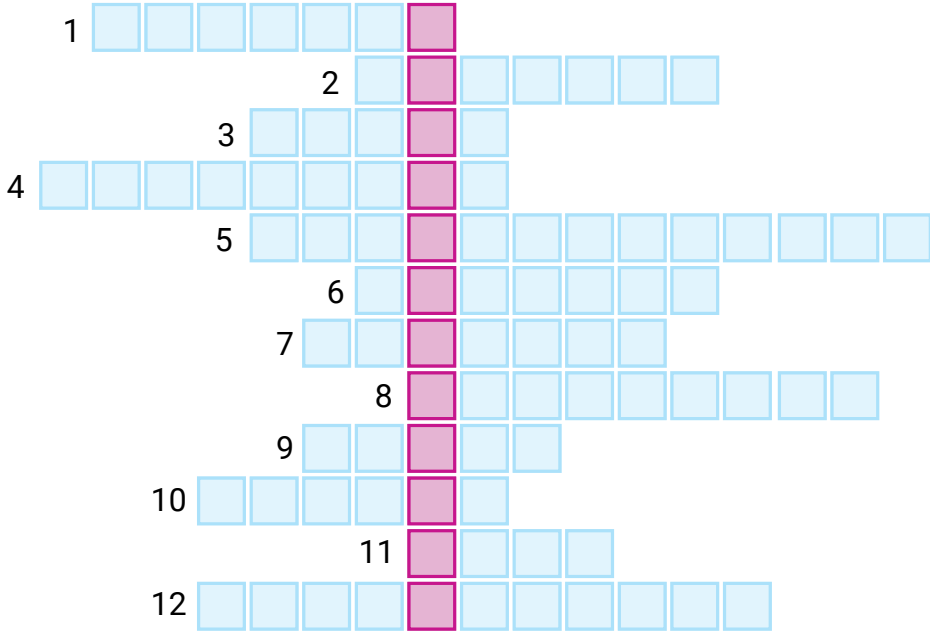

ВІДПОВІДІ

ЧАСТИНА 1.

РОЗДІЛ 1.

Що де було?

1. ями; 2. Беатріс; 3. підбори; 4. коза; 5. сіно.

Хто як говорить?

1. Г; 2. Д; 3. А; 4. Е; 5.Б; 6. В.

РОЗДІЛ 2

Увага на «йти»

1. прийшла; 2.пішла; 3. підійшла; 4. відійшла; 5. увійшла; 6. вийшла.

РОЗДІЛ 3

Пробурмотів чи вигукнув?

1. вигукнув; 2. кричали; 3. крикнула/вигукнула; 4. пробурмотів.

РОЗДІЛ 4

Вітаю вас у Вишеньках!

1. Вітаю вас у Мадриді!
2. Вітаю вас в Афінах!
3. Вітаю вас у Лісабоні!
4. Вітаю вас у Тбілісі!

Іспанка Беатріс та американець Браян прибули в село Вишеньки, щоб досліджувати ґрунти. Попереду на них чекає незабутнє українське літо: трохи досліджень, ще більше пригод, щира дружба, минуле, що оживає, дрібка магії та кохання. А почалось усе з вивчення української мови… Готові до пригоди?

Ця книга:
- для всіх, хто вивчає українську мову
- написана просто і з гумором
- містить веселі ілюстрації

А ще тут є:
- невеличкі вправи
- словнички з перекладом на англійську
- аудіо — читає авторка!

Beatrice (from Spain) and Brian (from the USA) arrived in the village of Vyshenky to examine the soils. An unforgettable summer awaits them: some research, more adventures, sincere friendship, return of history, a pinch of magic and love. Everything began with learning Ukrainian… Are you ready for the adventure?

This book is:
- for everyone learning the Ukrainian language
- an easy and humorous read
- full of fun illustrations

It also includes:
- quick exercises
- vocabulary lists with English translations
- audio — read by the author!

Наталя Пендюр народилася в Києві, а зараз викладає українську мову в Чехії.

Natalia Pendiur was born in Kyiv and now teaches Ukrainian in Czechia.

UkrainianLessons.com

Ukrainian Lessons — це освітня платформа, що розробляє якісні навчальні матеріали для всіх, хто вивчає українську як іноземну.

Ukrainian Lessons — is an educational platform that provides good-quality study materials for everyone learning Ukrainian as a foreign language.